

som mene, at der handles meget i Fæsternes Interesse, ved at overlade til de Godsbesiddere, som hidtildags ikke have kunnet sælge, at sælge til Fæsterner; thi man troer, at derved skal man fremme Selveiendom, Selveiendom til Fæsterner, thi det ønsker jo det ærede Medlem. Men vi have sagt, jeg gjentager det her, og jeg bliver staaende derved, indtil det Modfatte bliver beviist i en ganske anden Udstrækning, end det ærede Medlem i Almindelighed her har kunnet bevise det, jeg gjentager, at den ærede sidste Taler og hans Benner, ikke have Ret, naar de troe, at Hovedgrunden, hvorfor der gaaer saa lidet Gods over til Selveiendom, er den, at Fæsterner ikke ville betale den Priis, det er værd, men det er, fordi man forlanger en Priis, som det ikke er værd, det er Hovedsagen. Fæstegodsset har hovedsagelig, som enhver uopstigelig Capital, eller for en lang Tid uopstigelig Capital, sin Værdi efter Indtægten, hvortil ligeartet Eiendom i dette Dieblif kan udbringes, i den Stikkelse, som det er; det er den Værdi, det har i det Dieblif, man foranstalter, at det kan gaae over eller betragtes, som overgaaet til en ny Stikkelse; førend man sætter Værdien derpaa, sætter man en falsk Værdi derpaa, og det gjøre de, som sige, at det, som betales for Diebliffet, er for lidet. De spørge ikke, hvad er Fæstegodsset værd efter den højeste Indtægt, som det for Diebliffet, saalænge det er under denne Tvang, kan bringes ud til, hvad kan og bør der betales derfor efter denne Indtægtsværdi; det gjøre de ikke, men de søge efter hvad en saadan Gaard vilde være værd, naar den var fri. Deri er det, at Forffjellen ligger; men jeg tør nok sige, at ved en moden Overveelse heraf, vilde, saa simple vi iøvrigt ere i vores Slutningsmaade, dog Retten findes paa vor Side. Jeg veed meget godt, at vi ere valgte af simple Folk og selv ere simple Folk med simpel Forstand, (Kri-

ger: Ikke saa ganske simpel!) —, nu vel, jeg takker for denne Uttring —, idet jeg siger, at Retten alligevel kan være paa vor Side. For ikke at forlænge Pinen formeget, skjøndt jeg godt kunde gjennevandre endnu en heel Deel af Enkeltheder, saa skal jeg begive mig hen til det Punkt, som den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te District (Mourier) sagde, at være Hovedsagen; det er nemlig den historiske Betragtning af, hvad Lehnene betyde, det er den historiske legale Betragtning af, hvad Lehnene betyde. Han benyttede lykkeligvis for ham selv et „saagodtsom“; thi havde han ikke benyttet dette, saa havde jeg været i en stor Forlegenhed paa hans Vegne, thi saa stude jeg have modfagt ham, som den, der absolut havde taget feil. Han sagde imidlertid, Indbyggernes Stilling paa Lehnene er saagodtsom ikke taget i Betragtning, dette „saagodtsom“ er dog noget, og jeg troer, at vi snart skulle komme til at see, at dette er meget. Det er maaffee kjedsommeligt, at jeg her maa gjentage, hvad Enhver veed, men da min Uvidenhed er blevet filllet saa meget stærkt frem, da det er blevet paastaet, at jeg er saafadist i mine historiske Kundskaber, saa bliver det nødvendigt for mig at vise, at jeg idetmindste kan noget af det historiske Alphabet. Hvornaar er Lehnsodsset oprindeligt blevet til i Danmark? Det ærede Medlem sagde det selv, kort efter Souverainitetens Indførelse, for at erstatte den gamle Adel, for at give en Modvægt mod den gamle Adel, men var den gamle Adel her i Landet med Hensyn til Indbyggerne en ørfeles Institution, havde den intet med Befolkningens Størrelse at gjøre, havde den intet Ansvar for den Befolkning, som var den undergivet? Og nu den nye Lehnsadel, paa hvilken Tid var det, den blev indført? Det var kort efter Souverainitetens Indførelse paa samme Tid, som Kong Christian den 6tes Lov blev til.